

VOORWOORD

Biodiversiteit is een relatief nieuw begrip. Het gebruik ervan in wetenschap en beleid heeft sinds de jaren tachtig een hoge vlucht genomen. De toegenomen maatschappelijke zorg voor het verdwijnen van levensvormen heeft in 1992 geleid tot het Internationale Verdrag inzake de Biologische Diversiteit (UNCED 1992). Ook Nederland heeft dit verdrag ondertekend en inmiddels geratificeerd.

Wat betekent dit nu in de praktijk? Allereerst moeten we vaststellen, dat we hier niet te maken hebben met een volstrekt nieuw fenomeen. Onder de vlag van de natuurbescherming worden er al decennia lang inspanningen gepleegd om de verarming van natuur en landschap een halt toe te roepen. Tot op heden is dat echter slechts ten dele gelukt. Uit het recent verschenen rapport Toestand van de Natuur 2 blijkt dat veel soorten zich met moeite in Nederland kunnen handhaven, of zelfs al verdwenen zijn. En het internationale beeld is helaas niet veel beter.

In 1990 werd het Natuurbeleidsplan uitgebracht. Dat richt zich voornamelijk op de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur: een samenhangend stelsel van waardevolle en duurzaam te behouden ecosystemen. Hiermee voldoet Nederland formeel gezien reeds aan belangrijke verplichtingen uit het biodiversiteitsverdrag. Daar zit dan ook niet de grote winst. Belangrijker is dat er een aanmerkelijke verbreding van de discussie heeft plaatsgevonden. Niet alleen de ethische motieven, zoals die van oudsher door der natuurbescherming zijn gehanteerd, spelen een rol. Ook het vitale belang van behoud van biodiversiteit voor de mens zelf wordt erkend. Dat komt onder andere tot uiting in een toegenomen aandacht voor biodiversiteit en agro-productieprocessen.

Welke ingang men ook kiest: kennis omtrent de taxonomie en verspreiding van soorten vormt de basis voor het biodiversiteitsbeleid. Hierin bestaan nog grote leemten, zeker internationaal gezien. Op het symposium 'Biodiversiteit in Nederland', dat op 19 november 1993 in Leiden plaatsvond, is de balans op dit punt opgemaakt. Het symposium werd georganiseerd door het Nationaal Natuurhistorisch Museum, daarbij ondersteund door het onderzoeksinstituut Rijksherbarium/Hortus Botanicus, Rijksuniversiteit Leiden en het Informatie- en KennisCentrum Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De resultaten van dit symposium komen nu in dit boek voor een breed publiek beschikbaar. Ik hoop van harte dat de gedegen informatie zijn uitwerking niet mist en een bijdrage zal leveren aan de verdere concretisering en uitvoering van het Nederlandse beleid ten aanzien van biodiversiteit.

DRS. N. VAN HEIJST

HOOFD INFORMATIE- EN KENNISCENTRUM NATUURBEHEER